

SIPOON OPISTON TOIMINTAKERTOMUS LUKUVUODELLE 2020 – 2021

SIPOON OPISTO Iso Kylätie 8, 04130 SIPOO

Sisällys

1. OPISTON TEHTÄVÄ JA ARVOT	2
2. OPISTON TYÖKAUSI.....	3
3. KURSSIT JA KURSSIMAKSUT	3
4. KEVÄÄN 2021 VERKKOKURSSIEN PALAUTEKYSELY.....	4
5 . OPETTAJAT JA MUU HENKILÖKUNTA.....	4
6. LUKUVUODEN 2020–2021 PAINOPISTEALUEET	4
6.1 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI.....	4
6.2 AIKA DIGITTÄÄ- TIETOTEKNIikkaOPETUKSEN KEHITTÄMINEN	4
6.3 KOTOUTUMISKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN.....	5
6.4 SENIORIPEDAGOGIIKKA	5
6.5 TUNTIOPETTAJIEN AKTIVOINTI OSAKSI TYÖYHTEISÖÄ	5
6.6 TYÖHYVINVOINTI JA TYÖSSÄJAKSAMINEN	5
7. OPETUSTILAT.....	6
8. YHTEISTYÖKUMPPANIT	6
LIITE 1	

1. OPISTON TEHTÄVÄ JA ARVOT

Sipoon opiston tehtävänä on toimia vapaan sivistystyön määritelmän mukaisesti: "Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä. Sekä edistää kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja monipuolisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa. Olennainen piirre vapaassa sivistystyössä on, että se ei ole tutkintotavoitteista eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä."

Sipoon opiston tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Se tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Opetusta järjestetään päivisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Päiväkurssien kysyntä lisääntyy vuosi vuodelta. Keskeisenä opiston kasvatustavoitteena on edistää opiskelijan omaehtoista oppimista, hyvinvointia ja elämänhallintaa. Koulutusta tuotetaan asiakkaiden tarpeista lähtien. Pyritään mukautumaan muuttuviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja olemaan ajan hermolla mukana siten, että voidaan kesken lukuvuodenkin järjestää uutta opetusta, jos koossa on vähintään minimioppilasmäärä ryhmälle. Sipoon opisto toimii sipoolaisten aikuisten ja lasten opiskelu- ja kohtaamispaikkana ja se pyrkii edistämään erilaisuuden ja moniarvoisuuden ymmärtämistä sekä toisaalta arvostamaan perinteitä, että toisaalta luomaan uutta kulttuuria. Kuluneen lukuvuoden aikana Sipoon opisto toteutti edelleen virallista maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Lisäksi opisto on saanut Opetushallituksen hankerahoitusta lukuvuoden mittaiseen maahanmuuttajien työllistymiskoulutukseen sekä kaksikieliseen työllisyshankkeeseen. Opetushallituksen rahoituksella myös terävöitetään opiston markkinointia ja viestintää.

Sipoon opiston toimintaa ohjaavat arvot ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, vastuu omasta opiskelusta, asiakaslähtöisyys, yksilön arvostaminen/kunnioittaminen ja monimuotoistuvassa yhteiskunnassa toimiminen. Sipoon opisto haluaa lisäksi olla rohkeasti ja joustavasti ennakkoluuloton edelläkävijä. Sipoon opisto uudistaa toimintaansa jatkuvasti kysynnän ja yhteiskunnallisen tilanteen pohjalta. Pyrimme reagoimaan nopeasti uusiin tarpeisiin ja tarvittaessa pystymme järjestämään koulutusta lyhyelläkin varoitusaajalla. Huomioimme kurssitarjonnassa kaksikielisen kunnan tarpeet ja tarjoamme kurseja sekä suomen- että ruotsinkielellä ja myös kaksikielisinä.

Sipoon opisto on toiminut Sipoossa yli 50 vuotta. Opisto aloitti toimintansa syyskuussa 1968. Opiston nimi muuttui 1.8.2018 Sipoon opistoksi.

2. OPISTON TYÖKAUSI

Syyslukukausi alkoi maanantaina 7.9.2020 ja päättyi sunnuntaina 29.11.2020. Osa kursseista alkoi jo ennen varsinaista lukukautta tai kesti pidempään. Syyslomaa vietettiin viikolla 42, 12.-18.10.2020. Syyslukukausi kesti 11 viikkoa. Kevätlukukausi alkoi maanantaina 18.1.2021 ja päättyi sunnuntaina 11.4.2021. Talviloma pidettiin viikolla 8, 22.2.-28.2.2021. Keväällä 2020 alkanut covid-19 -pandemia aiheutti syksyllä sen, että ryhmäkokoja piti pienentää, jotta saadaan opiskelu sujumaan turvallisesti. Syyslukukausi saatiin vietyä lähes loppuun ennen kuin marraskuun viimeisellä viikolla siirryttiin valtakunnallisesti etäopetukseen. Osa opinnoista onnistuttiin järjestämään verkkokursseina kevätlukukaudella, mutta esimerkiksi taitoaineita ei pystytty järjestämään kevätlukukaudella. Lisälukukaudella tarjottiin lähinnä liikunnassa ja hyvinvoinnissa verkkokursseja. Opiston työllisyys- ja maahanmuuttajaopetus pystyttiin järjestämään Sipoon kunnan poikkeusolojen johtoryhmän luvalla lähiopetuksena.

3. KURSSIT JA KURSSIMAKSUT

Kurssimaksut vaihtelevat kurssin tuntimäärän ja kustannusten mukaan. Lyhytkurssit, luennot ja erikoiskurssit sekä yksinopetuksen kurssit hinnoitellaan harkinnan mukaan. Alennuksia opisto pystyi tarjoamaan työttömille ja työttömyyseläkkeellä oleville. Maahanmuuttajataustaisille henkilöille tarjottiin Opetushallituksen rahoituksella suomen kielen kurssia edullisella hinnalla sekä Senioreille (63 vuotta täyttäneille) tietotekniikkakursseja veloitusetta.

Lukuvuodelle 2020 – 2021 Sipoon opistossa suunniteltiin opetusta yhteensä noin 14 362 tuntia, toteutuneita tunteja oli noin 9 540. Opetushallituksen hankerahoituksella näistä toteutettiin hieman yli 1000 tuntia. Valtion rahoituksen kiristyminen on näkynyt pienenä leikkauksena opiston valtionosuudessa. Kalenterivuodelle 2020 on opisto saanut valtionosuutta 8234 oppitunnille. Tästä 7888 tuntia on vapaan sivistystyön osuutta. 346 tuntia on myönnetty suomenkieliselle viralliselle luku- ja kirjoitustaitokoulutukselle. Opintoryhmiä oli suunniteltu lukuvuodelle 580, joista toteutui 303. Syy voimakkaasti pienentyneisiin toteutettuihin opetustunteihin ja opintoryhmiin on Covid-19.

Aineryhmittäin suunnitellut opetustunnit jakautuvat seuraavasti:

	Suunniteltu	Toteutettu
Avoin yliopisto	20	20
Historia, yhteiskunta ja talous/ Historia, samhälle och ekonomi	330	140
Psykologia ja kasvatus/ Psykologi och uppfostran	22	0
Terveydenhoito/ Hälsovård	121	77
Musiikki/ Musik	1706	1509
Kielet/ Språk	2292	1766
Tietotekniikka/ Datateknik	246	96
Esittävä taide ja kirjallisuus/ Konst och kultur	474	157
Kuvataiteet ja muotoilu/		

Bildkonst	1556	740
Käden taidot/ Hantverk	1627	803
Tanssi ja liikunta/ Dans och motion	4056	2501
Kotitalous/ Huslig ekonomi	188	115
Muu koulutus/ Övrig utbildning	1724	1616

4. KEVÄÄN 2021 VERKKOKURSSIEN PALAUTEKYSELY

Kevään verkkokursseista lähetettiin opiskelijoille kyselylomake. Kysely lähetettiin 36 verkkokurssille, yhteensä 518 opiskelijalle, vastauksia tuli 126 opiskelijalta. Katso palautekyselyn tulokset liitteestä. Suurin osa palautteesta oli myönteistä ja avoimissa vastauksissa tuli paljon kehittämisideoita.

5. OPETTAJAT JA MUU HENKILÖKUNTA

Opiston hallinnosta huolehti rehtori Annelie Åkerman-Anttila. Opistos sihteeri Ulrika Martin on ollut opintovapaalla 1.11.2020 alkaen, hänen sijaisenaan on ollut Terese Pousar. Lisäksi osa-aikaisena opistosihteerinä työskenteli Asta Viitanen. Opiston päätoimiseen henkilöstöön kuuluivat suunnittelijaopettaja ja vararehtori Pirjo Pentti sekä liikunnanohjaaja Sari Sundbäck-Määttä. Maahanmuuttajakoulutuksesta vastasi Tuula Pakola ja Tapio Olenius. Hanna Fridolffsson ja Tarja Ekholm vastasi OPH:n rahoittamasta kaksikielisestä työllisyshankkeesta. Terese Pousar oli työluotsina työllisyshankkeessa. Projektisihteeri Joanna Kopra vastasi opiston viestinnästä ja markkinoinnista. Arki-iltaisin oppilaitosisäntänä toimi Tapio Olenius. Suurin osa opetuksesta järjestettiin tuntiopettajien voimin. Lukuvuodelle 2020–2021 palkattiin noin 120 tuntiopettajaa. Opetushenkilöstön määrä saattaa vuoden mittaan vaihdella sen mukaan peruuntuuko kursseja tai perustetaanko uusia.

6. LUKUVUODEN 2020–2021 PAINOPISTEALUEET

6.1 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Sipoon opisto sai hankerahoitusta Opetushallitukselta markkinoinnin kehittämiseen. Hanke järjestettiin yhdessä Porvoon ja Loviisan kansalaisopistojen kanssa. Myös Wildfrost Oy oli mukana hankkeessa yhteistyökumppanina. Osa rahoituksesta käytettiin osa-aikaisen projektityöntekijän palkkaamiseen. Opiston markkinointisuunnitelma valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

6.2 AIKA DIGITTÄÄ- TIETOTEKNIikkaOPETUKSEN KEHITTÄMINEN

AIKA DIGITTÄÄ oli kaksivuotinen, kaksikielinen hanke, joka järjestettiin erittäin hyvässä yhteistyössä kaikkien Itä-Uudenmaan kansalaisopistojen kanssa. Hankkeen rahoitti kokonaisuudessaan Opetushallitus. Tärkeimpänä kohderyhmänä olivat he, jotka eivät vielä käytä digitaalisia laitteita tai palveluja. Toinen tärkeä kohderyhmä oli he, jotka käyttävät jonkin verran digitaalisia laitteita ja palveluita, mutta tarvitsevat edelleen

apua ja tukea. Hankkeeseen sisältyi pitkiä kursseja, digitupia aloittelijoille sekä lisäksi yhden päivän tapahtumia, kuten esim. kesätoreja ja markkinoita. Digituvat toimivat kohtaamispaikkoina ympäri Sipoon kuntaa, joissa oppii käyttämään digitaalisia laitteita ja palveluita. Tuvisssa oli mahdollisuus kysyä mitä vaan digiasioista. Opiskelijoiden ei ole tarvinnut aiemmin käyttää digitaalisia laitteita. Sieltä on saanut apua mm. kannettavan tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien käytössä. Digituvat olivat maksuttomia ja niihin ei vaadittu ennakoilmoittautumista. Tulijoita opastettiin saapumisjärjestyksessä. Digituvat järjestettiin myös osana Opetushallituksen rahoittamaa Aika digittää -hanketta.

6.3 KOTOUTUMISKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Perustaitoja vahvistava koulutus maahanmuuttajille oli työelämään suuntautuva ja käytännönläheinen koulutus. Koulutuksen kohderyhmä oli kotoutumisajan ylittäneet maahanmuuttajat, jotka eivät ole työelämässä. Sen tavoitteena oli vahvistaa tieto- ja viestintätekniikan osaamista, suomen kielen suullista taitoa sekä luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- sekä työelämätaitoja sekä matematiikan perusteita. Koulutuksen aikana oli kuukauden kestävä työharjoittelu. Koulutus antoi mahdollisuuden tutustua työelämään sekä valmiuksia jatkokoulutukseen, mutta ei johtanut ammatilliseen tutkintoon. Opetushallitus myönsi opistolle hakemuksen perusteella 100% rahoituksen kyseiselle kotoutumiskoulutukselle. Tämän lisäksi Sipoon opisto on tarjonnut myös luku- ja kirjoitustaidon kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, jotka ovat kotoutumisajan piirissä. Myös tämä koulutus kesti koko lukuvuoden. Koulutukset alkoivat 1.9.2020 ja se kestivät huhtikuun loppuun 2021. Opetusta oli arkipäivisin maanantaista perjantaihin 4 - 5 oppituntia päivässä. Keväällä 2021 osa opetuksesta jouduttiin järjestämään etäopetuksena.

6.4 SENIORIPEDAGOGIIKKA

Senioripedagogiikka oli projekti, mikä järjestettiin yhdessä itäuusmaalaisten kansalaisopistojen kanssa ja Opetushallitus rahoitti sitä (85%). Sipoon opistolla toteutettiin kolme kurssia, joissa käytettiin senioripedagogiikkaa; yksi liikuntaan liittyvä ja kaksi terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää kurssia. Lisäksi järjestettiin yksi luento suomeksi ja yksi ruotsiksi teemalla oppiminen, ikääntyminen ja muisti.

6.5 TUNTIOPETTAJIEN AKTIVOINTI OSAKSI TYÖYHTEISÖÄ

Tuntiopettajakokous pidettiin 2.9.2020 Nikkilän opistotalolla, lisäksi osa opettajista osallistui kokoukseen Teams-etäyhteyden kautta. Tarjottiin tuntiopettajille mahdollisuutta osallistua veloitetusta yhteisen kohtuuhintaiseen kurssiin.

6.6 TYÖHYVINVOINTI JA TYÖSSÄJAKSAMINEN

Sipoon opiston toimistohenkilökunta sekä päätoimiset tuntiopettajat osallistuivat kunnassa järjestettyyn työhyvinvointiohjelmaan kiinnostuksen ja mahdollisuuden mukaan. Kerran kuukaudessa opistotalolla on käynyt hieroja. Henkilöstö on voinut etukäteen varata hieronta-aikoja ja käydä hierojalle omakustanteisesti. Pidimme säännöllisesti myös omia hyvinvointipäiviä Sipoon kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Syksyllä 2020 tutustuttiin Vanhaan Porvooseen oppaan johdolla. Toukokuussa 2021 suuntasimme Sipoonkorpeen opastetulle kierrokselle. Annoimme päätoimiselle henkilöstölle mahdollisuuden ammatilliseen kehittymiseen. Arvostamme jokaista yksilöä meidän organisaatiossamme ja kannustamme avoimeen kommunikaatioon ja pyrimme edistämään parempaa yhteistyötä yksiköiden välillä.

7. OPETUSTILAT

Opetusta järjestettiin pääsääntöisesti kunnan koulujen tiloissa. Opistolla on viisi omaa toimipistettä. Nikkilän opistotalossa sijaitsee hallinnon tilat sekä liikuntatila ja taideluokka, musiikkiluokka ja yleisopetuksen luokka. Martinkylän opistotalossa Talmassa opetus on painotettu kädentaitoihin. Talossa opetetaan kudontaa, huonekalujen kunnostusta, meditatiivista maalausta ja henkilökohtaista valmennusta. Talossa on myös koulumuseon käytössä oleva luokkatila. Sikala Jokipuiston alueella painottuu taideaineisiin. Sikalassa on teorialuokka, maalaus- ja lasityöluokka, posliinimaalaus- ja grafiikkaluokka sekä keramiikkatila. Tulemme siirtämään opetuksen Sikalasta Livalin alueella olevaan Siniseen halliin, aivan Yhdyskuntarakennuksen naapuriin. Nikkilän Vävhultissa on kudonnalle varatut tilat ja Söderkullassa Opintiellä järjestettiin liikunta- ja hyvinvointikursseja. Siellä meillä oli hallintohenkilökuntaa paikalla joka keskiviikko. Vuoden vaihteessa toiminta siirrettiin naapurissa olevaan remontoituun rakennukseen, jossa aikaisemmin toimi Söderkulla skola. Kevätlukukaudella 2021 siirrettiin Massbyn kudonta Söderkullassa Opintielle Valkoiseen paviljonkiin. Toimintaa meillä on ympäri kuntaa, yhteensä 28 toimipaikassa.

8. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Laki vapaasta sivistystyöstä velvoittaa opistoja yhteistyöhön muiden alueella toimivien tai valtakunnallisten vapaan sivistystyön oppilaitosten, koulutuksen järjestäjien tai korkeakoulujen kanssa (632/1998, 3§). Opisto on tehnyt yhteistyötä jo vuosia Porvoon ja Loviisan opistojen kanssa, Borgå Folkakademi, pääkaupunkiseudun opistot ja Keski-Uudenmaan opistot ovat myös yhteistyökumppaneita. Avoimen yliopiston opintoja tarjotaan yhteistyössä Åbo Akademin kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden muut yksiköt ovat meille myös tärkeitä kumppaneita, niin myös muut kunnan toimijat erityisesti sosiaali- ja terveystoimesta. Työllisyyskurssien kohdalla työluotsilla on ollut tiivis yhteistyö työllisyysyksikkö Risteyksen kanssa.